

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34722
Nom: Odontopediatria
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 12
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1206 - Grau Odontologia	Facultat de Medicina i Odontologia	4	Anual

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1206 - Grau Odontologia	Odontopediatria	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

CATALA PIZARRO MONTSERRAT

AURA TORMOS JUAN IGNACIO

RESUM

L'assignatura *Odontopediatria* és una assignatura obligatòria que pertany al mòdul de Patologia i Terapèutica, específicament odontològica. En el grau d'Odontologia té assignats 12 crèdits SETC i se li ha donat un caràcter teòric pràctic amb pràctiques clíniques.

En aquesta assignatura es pretén que l'alumne conega les particularitats del tracte i la comunicació amb el pacient infantil de diferents edats i que siga capaç d'aconseguir la seua col·laboració per tal d'obtenir una bona exploració i proves complementàries, quan siga necessari, per omplir una història clínica que reflectisca la situació de desenvolupament i salut bucodental del xiquet i un pla de tractament en què ordene els aspectes en els quals caldrà intervenir per mantenir o millorar la seua situació de salut bucal.

Paral·lelament, l'alumne ha d'obtenir els coneixements teòrics sobre les característiques de salut i malaltia i els tractaments amb evidència que puguin aplicar-se per tractar la malaltia.

Aquesta assignatura esta situada en quart curs, ja que per al seu correcte desenvolupament necessita que l'alumne estiga capacitat per realitzar tractaments odontològics ja siguen de restauració o de cirurgia bàsica, en els quals ha d'haver-se exercitat en els cursos anteriors. D'aquesta manera, cursant l'assignatura

l'alumne aprendrà a tractar des del punt de vista odontològic pacients infantils de diferents edats i adquirirà els coneixements i les destreses bàsiques de clínica que li asseguruen un bon aprofitament del *Pràcticum infantil* que haurà de realitzar en quint curs.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

1206 - Grau Odontologia

Obligació d'haver superat prèviament l'assignatura

34715 - Cirurgia bucal

34718 - Patologia dental, odontologia conservadora i endodòncia I

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aplicar tècniques d'anestèsia locoregional.

Comprendre i reconèixer els aspectes socials i psicològics rellevants al tractament de pacients.

Educar i motivar els pacients en matèria de prevenció de les malalties bucodentals, controlar els hàbits buccals patològics, instruir-los sobre una correcta higiene bucal, sobre mesures dietètiques i nutricionals i, en resum, sobre tots els mètodes de manteniment de la salut bucodental.

Fer i interpretar radiografies i altres procediments basats en la imatge, rellevants en la pràctica odontològica.

Identificar el motiu principal de consulta i la història de la malaltia actual. Realitzar una història clínica general del pacient i una fitxa clínica que represente fidelment els registres del pacient.

Identificar els signes i les actituds que suggerisquen la possible existència de maltractaments.

Identificar hàbits buccals susceptibles de causar o exacerbar maloclusions.

Realitzar el tractament bucodental del pacient infantil i reconèixer-ne les característiques i peculiaritats.

Realitzar procediments quirúrgics senzills: extracció de dents temporals.

Realitzar tractaments bàsics de la patologia bucodental en pacients de totes les edats. Els procediments terapèutics s'hauran de basar en el concepte d'invasió mínima i en un enfocament global integrat del tractament bucodental.

Saber identificar les inquietuds i les expectatives del pacient, així com comunicar-se de forma efectiva i clara, tant de forma oral com escrita, amb els pacients, els familiars, els mitjans de comunicació i altres professionals.

Tractar traumatismes dentoalveolars en denticions temporal i permanent.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Teoria

1. INTRODUCCIÓ A L'ODONTOPEDIATRIA.

Concepte. Evolució històrica. Nuclis que componen la matèria. Relació amb altres matèries. Estructura de l'assignatura.

2. MORFOLOGIA DE LES DENTS TEMPORALS.

Terminologia i notació dentària. Incisius superiors i inferiors. Canins superiors i inferiors. Primers molars superiors i inferiors. Segons molars superiors i inferiors.

3. ALTRES CONSIDERACIONS MORFOLÒGIQUES.

Característiques específiques de les dents permanents joves. Diferències entre les dents temporals i les permanents. Desenvolupament de l'oclusió.

4. EXPLORACIÓ RADIOLÒGICA EN ODONTOPEDIATRIA.

Tipus d'exploracions. Indicació. Metodologia. Errors més freqüents. Valor diagnòstic.

5. LA CÀRIES DENTAL EN EL XIQUET.

Factors de predisposició. Epidemiologia. Àrees de susceptibilitat. Formes clíniques específiques. Diagnòstic diferencial. Diagnòstic de càries. Progressió de la lesió.

6. OPERATÒRIA EN DENTS TEMPORALS.

Condicions generals de l'operatòria en dents temporals. Concepte de restauració efectiva. Naturalesa i aplicació clínica dels materials d'ús en odontopediatria.

7. TRACTAMENT DE LES LESIONS OCLUSALS EN DENTS POSTERIORIS.

Dissenys cavitaris en funció dels materials emprats.

8. TRACTAMENT DE LES LESIONS PROXIMALS EN DENTS POSTERIORIS.

Dissenys cavitaris en funció dels materials emprats.

9. RECONSTRUCCIÓ DE CARES OCLUSIVES I PROXIMALS.

Sistemàtica clínica en la reconstrucció de cares oclusives i proximals d'acord amb els materials emprats.

10. CÀRIES DE LA PRIMERA INFÀNCIA

Etiologia, diagnòstic, prevenció i tractament.

11. TRACTAMENTS DE LES LESIONS DE CÀRIES EN DENTS ANTERIORIS.

Dissenys cavitaris. Materials y tècniques d'obturació.

12. SEMIOLOGIA DE L'AFECTACIÓ PULPAR.

Diagnòstic de l'afectació pulpar, etiologia i patogènia. Síndrome del septe. Pulpitis reversible. Pulpitis irreversible, protecció pulpar indirecta i directa.

13. TRACTAMENT CONSERVADOR DE LA PULPA.

Fonaments del tractament conservador. Excavació progressiva. Protecció pulpar indirecta. Protecció pulpar directa.

14. TERAPÈUTICA PULPAR EN DENTICIÓ TEMPORAL.

Pulpotomia i biopulpectomia parcial: indicacions, contraindicacions i tècnica. Pulpectomia: indicacions, contraindicacions i tècnica. Problemes potencials de la utilització del formocresol i alternatives.

15. TERAPÈUTICA PULPAR EN DENTICIÓ PERMANENT AMB ÀPEX IMMADUR.

Apexogènesi. Apexoformació. Concepte. Indicacions. Tècnica. Altres propostes terapèutiques.

16. CORONES PREFORMADES.

Característiques i tipus de corones. Indicacions. Tècnica de preparació i col·locació. Avaluació.

17.PREVENCIÓ EN ODONTOPIEDIATRIA.

Importància i aplicació clínica de la valoració del risc de càries. Prevenció en funció del risc. Importància i aplicació clínica de la valoració del risc periodontal en l'adolescent.

18.SGELLADORS DE FISSURES I RESTAURACIONS PREVENTIVES EN DENTS PERMANENTS JOVES.

Indicacions, tipus, materials i mètode.

19.FISIOLOGIA DE L'ERUPCIÓ DE LA DENTICIÓ TEMPORAL.

Record del desenvolupament de les dents. Fases de l'erupció. Cronologia i seqüència d'erupció. Recanvi dentari.

20.PATOLOGIA ASSOCIADA A L'ERUPCIÓ I RECANVI DENTARI.

Concepte d'erupció prematura. Concepte d'erupció retardada. Altres patologies associades a l'erupció dentària. Rizolisi i exfoliació de les dents temporals. Alteracions que produeixen exfoliació dental anticipada.

21.LESIONS TRAUMÀTIQUES EN EL XIQUET I EN L'ADOLESCENT.

Etiologia. Epidemiologia, classificació i diagnòstic. Prevenció. Atenció deguda a la urgència traumatològica.

22.TRAUMATISMES EN DENTICIÓ TEMPORAL I.

Clínica, tractament i pronòstic de les lesions traumàtiques en dents temporals.

23.TRAUMATISMES EN DENTICIÓ TEMPORAL II.

Clínica, tractament i pronòstic de les lesions traumàtiques en dents temporals.

24.TRAUMATISMES DE LES DENTS PERMANENTS JOVES.

Clínica, tractament i pronòstic de les lesions dels teixits durs i de la polpa.

25.TRAUMATISMES EN INCISIUS PERMANENTS JOVES cont.

Clínica, tractament i pronòstic de les lesions del lligament periodontal.

26.CONTROL DEL DOLOR EN EL XIQUET I EN L'ADOLESCENT.

Anestèsia local: indicacions, materials i tècniques en odontopediatria.

27.VALORACIÓ DE L'ACTITUD DEL XIQUET I DE L'ADOLESCENT EN LA CONSULTA DENTAL.

Característiques generals dels xiquets en les diferents edats. Enfocaments de l'acció odontològica en xiquets i adolescents en relació amb el tractament dental.

28.VALORACIÓ DE LA COLLABORACIÓ DEL XIQUET I DE L'ADOLESCENT EN LA CONSULTA DENTAL.

Variables que afecten el comportament en la consulta. Factors propis, factors familiars, factors ambientals. Escales de valoració de la conducta.

29.TIPIFICACIÓ DE LA CONDUCTA DEL XIQUET AL GABINET DENTAL.

Tipus de conducta al gabinet. Respostes davant de situacions específiques.

30.CONTROL DE LA CONDUCTA EN LA CONSULTA D'ODONTOPIEDIATRIA.

Tècniques conductuals. Estratègies preventives.

31.PRINCIPIIS FISIOLÒGICS I MEDICACIÓ EN ODONTOPIEDIATRIA.

Criteris de prescripció dels fàrmacs més habituals.

32.ALTERACIONS DEL DESENVOLUPAMENT DENTAL.

Terminologia de les alteracions del nombre, la grandària, la forma, el color i la posició de les dents. Etiopatogènia i terapèutica.

33.DEFECTES DEL DESENVOLUPAMENT DE L'ESMALT.

Classificació. Etiopatogènia, diagnòstic i tractament de les alteracions de l'esmalt no hereditàries.

34. SÍNDROME DE HIPOMINERALIZACIÓ INCISIU-*MOLAR. Diagnòstic, etiopatogènia, quadre clínic i tractament.

35.ALTERACIONS HEREDITÀRIES DE L'ESMALT.

Etiopatogènia, diagnòstic i tractament de les alteracions hereditàries de l'esmalt. Implicacions en el pacient infantil.

36.ALTERACIONS DE LA DENTINA

Classificació, etiopatogènia, diagnòstic i tractament de les alteracions hereditàries de la dentina.

37.TRACTAMENT DE LES LESIONS COMPLEXES EN MOLARS PERMANENTS JOVES.

Concepte. Extensions. Consideracions restauradores. Selecció del material.

38.AVALUACIÓ DE LES INDICACIONS QUIRÚRGIQUES MÉS COMUNES EN EL XIQUET I EN L'ADOLESCENT.

L'extracció dentària en el pacient infantil: materials i tècniques. Indicacions de l'extracció quirúrgica.

Cirurgia menor: preparació del pacient infantil. Limitacions

39.PROBLEMES PERIODONTALS EN EL XIQUET I EN L'ADOLESCENT.

Característiques de la geniva del xiquet en les diferents etapes. Gingivitis per placa: valoració i tractament.

Periodontitis: formes de presentació en xiquets i adolescents

40.PATOLOGIA ORAL EN ODONTOPEDIATRIA. LESIONS EN MUCOSES, LLENGUA, LLAVIS I PALADAR

41.ODONTOLOGIA EN EL PACIENT INFANTIL AMB NECESSITATS ESPECIALS: PATOLOGIA SISTÈMICA.

42.PÈRDUES DENTÀRIES EN LA INFÀNCIA I.

43. PÈRDUES DENTÀRIES EN LA INFÀNCIA II.

44.MALTRACTAMENT INFANTIL.

El maltractament i la negligència de cures i la seua repercussió en odontopediatria. Detecció de signes de sospita. Organismes i serveis comunitaris d'informació i protecció .

45.ODONTOLOGIA EN EL PACIENT INFANTIL AMB NECESSITATS ESPECIALS: DESORDES PSÍQUICS I SENSORIALS.

Condicions de discapacitat i la seua repercussió sobre la salut oral. Característiques de l'atenció odontològica en les diferents condicions.

46.EMERGÈNCIES MEDIQUES i URGÈNCIES EN ODONTOPEDIATRIA.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	52,00
Pràctiques odontològiques	50,00
Pràctiques a l'aula	14,00
Laboratori	64,00
Total hores	180,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	5,00
Estudi i treball autònom	55,00
Preparació de classes	50,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00

Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	120,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia de docència-aprenentatge en aquesta assignatura es basa fonamentalment en activitats presencials de caràcter teòric-pràctic. Part dels continguts s'introdueixen mitjançant lliçons magistrals, que pretenen presentar a l'alumnat els temes essencials i més rellevants de l'assignatura.

Les pràctiques simulades en laboratori amb models s'orienten a dotar l'alumnat d'unes destreses i habilitats mínimes per a accedir a les pràctiques clíniques amb pacients.

S'integraran també activitats virtuals enfocades al desenvolupament d'habilitats de raonament clínic, diagnòstic diferencial i presa de decisions, mitjançant ferramentes basades en la simulació virtual (HVRS), adaptades específicament al context de l'Odontopediatria.

Els seminaris i l'estudi de casos i anàlisi de supòsits clínics permetran que l'alumnat es familiaritze amb l'anàlisi crítica de la informació i la presa de decisions raonada, a partir de la informació adquirida.

Les pràctiques clíniques en aquesta matèria es realitzen amb pacients i persegueixen, juntament amb la resta de metodologies ressenyades, i sota la tutela directa d'un professor, que l'alumnat reconega les característiques peculiars del tractament bucodental en el pacient infantil i aprenga els aspectes bàsics del maneig del xiquet en la consulta odontològica, establint una comunicació efectiva amb el pacient i els seus pares o tutors, que li permeta aconsellar les cures i el seguiment necessari per a fomentar la salut bucodental del pacient infantil.

Precisament, la supervisió directa i necessària d'aquestes pràctiques que són clíniques i es realitzen amb pacients infantils propicia l'orientació de l'estudiant cap a la resolució dels seus dubtes i mancances en el seu aprenentatge i permet tutelar l'alumnat d'una manera continuada més enllà dels espais delimitats per a les tutories.

S'oferirà la participació en projectes d'aprenentatge-servei (ApS).

S'incorporarà la perspectiva de gènere, el respecte a la diversitat i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible.

AVALUACIÓ

Cada falta d'assistència no justificada a les activitats obligatòries resta 5 punts sobre 100 a la valoració final.

L'examen final suposa el 60% de la nota final.

La valoració de les pràctiques suposa el 20% de la nota final, basada en l'avaluació continuada, destreses adquirides, procediments realitzats i compliment de les normes de les pràctiques clíniques (les faltes d'assistència resten 5 punts). L'actitud incorrecta, la falta d'interés, la impuntualitat, l'incompliment de les recomanacions en l'atenció al pacient, així com la no anotació dels registres i seguiment en la Història digital, ocasionarà el suspens d'eixa pràctica i, si foren reiterades, l'expulsió de les pràctiques durant la resta del curs. La valoració de les pràctiques ha de ser positiva per a accedir a l'avaluació final.

L'avaluació contínua basada en l'assistència a totes les activitats programades i l'observació de l'actitud i progrés de l'alumne, junt amb el treball realitzat durant el curs, suposa el 10% de la nota final. La nota obtinguda en el Preclínic, si ha sigut aprovada, suposa el 10% de la nota final.

L'assistència a les activitats pràctiques és obligatòria. Es considera que l'estudiant compleix amb aquest requisit si ha assistit com a mínim al 80% d'aquestes activitats i ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a les sessions restants per causa de força major. Serà imprescindible complir aquest requisit per a aprovar l'assignatura.

És requisit per a poder accedir a un avançament de convocatòria en aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat amb aprofitament la totalitat de les pràctiques.

Es recorda a l'estudiantat la gran importància de realitzar les enquestes d'avaluació de tot el professorat d'aquesta assignatura.

BIBLIOGRAFIA

BÁSICAS :

Boj J.R., Catala M., Mendoza A., Planells P., Cortés O. (2019)

Odontopediatria Bebés, Niños y Adolescentes. Ciudad de Méjico.

Odontología Books (Libro de referencia).

RECURSOS e-Salut: ClinicalKey Student Medicina, Odontologia y Enfermería [<https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut>]¿ -Acces Medicina [https://uv-es.libguides.com/Access_Medicina]- ¿ Médica Panamericana [https://uv-es.libguides.com/Medica_Panamericana]

COMPLEMENTARIAS - Fuks A.B., Peretz B.. (2016).

Pediatrics Endodontics. Current Concepts in Pulp Therapy for Primary and Young Permanent Teeth. Springer. -Schwendicke F. (2018).

Management of Deep Carious Lesions. Springer - Cameron AC, Widmer RP (2013)

Handbook of Pediatric Dentistry 4th ed.. Elsevier Mosby - Cameron AC, Widmer RP (2010) Manual de Odontología Pediátrica. Elsevier Mosby -Odontología Pediátrica.

www.odontologiapediatrica.com - American Academy of Pediatric Dentistry. <https://www.aapd.org/research/oral-health-policies--recommendations/> - European Academy of Paediatric Dentistry. www.eapd.eu